

Γνωμοδότηση της Ευρωπαϊκής Οικονομικής και Κοινωνικής Επιτροπής με θέμα «Ενίσχυση της δημιουργικότητας, της επιχειρηματικότητας και της κινητικότητας στον τομέα της εκπαίδευσης και της κατάρτισης»

(γνωμοδότηση πρωτοβουλίας)

(2015/C 332/03)

Εισηγήτρια: η κ. Vladimíra DRBALOVÁ

Στις 16 Οκτωβρίου 2014, και σύμφωνα με το άρθρο 29 παράγραφος 2 του εσωτερικού της κανονισμού, η Ευρωπαϊκή Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή αποφάσισε να καταρτίσει γνωμοδότηση πρωτοβουλίας με θέμα

«Ενίσχυση της δημιουργικότητας, της επιχειρηματικότητας και της κινητικότητας στον τομέα της εκπαίδευσης και της κατάρτισης».

Το ειδικευμένο τμήμα «Απασχόληση, κοινωνικές υποθέσεις, δικαιώματα του πολίτη», στο οποίο ανατέθηκαν οι σχετικές προπαρασκευαστικές εργασίες, υιοθέτησε τη γνωμοδότησή του στις 7 Μαΐου 2015.

Κατά την 508η σύνοδο ολομέλειάς της, που πραγματοποιήθηκε στις 27 και 28 Μαΐου 2015 (συνεδρίαση της 27ης Μαΐου), η Ευρωπαϊκή Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή υιοθέτησε με 88 ψήφους υπέρ, 8 κατά και 21 αποχές την ακόλουθη γνωμοδότηση.

1. Συμπεράσματα και συστάσεις

1.1. Η ΕΟΚΕ υποστηρίζει μια κοινή πρωτοβουλία της Ευρωπαϊκής Επιτροπής και της τριαδικής προεδρίας του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου με στόχο την έμφαση στην επιχειρηματικότητα στον τομέα της εκπαίδευσης ⁽¹⁾ και την ενίσχυση του επιχειρηματικού πνεύματος στην Ευρώπη.

1.2. Η ΕΟΚΕ συνιστά να επανέλθουν τα κράτη μέλη στο στρατηγικό πλαίσιο για την ευρωπαϊκή συνεργασία στον τομέα της εκπαίδευσης και της κατάρτισης (ΕΚ 2020) με βάση την ατζέντα του Όσλο 2006, που ακόμη είναι σε πλήρη ισχύ.

1.3. Η ΕΟΚΕ συνιστά να αναπτύξουν τα κράτη μέλη τις δικές τους στρατηγικές επιχειρηματικής εκπαίδευσης ή να ενσωματώσουν την έννοια της επιχειρηματικότητας στις εθνικές τους στρατηγικές διά βίου μάθησης.

1.4. Η ΕΟΚΕ απευθύνει έκκληση για τη σταδιακή ανάπτυξη καιρικών ικανοτήτων —όπως αυτές ορίζονται στη σύσταση του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου (2006) ⁽²⁾ — με στόχο τη συμβολή στη βελτίωση της προσαρμοστικότητας, της απασχολησιμότητας, της κοινωνικής ένταξης και της κινητικότητας.

1.5. Υψηλής ποιότητας προγράμματα πρακτικής άσκησης, απόκτησης εργασιακής εμπειρίας, μαθητείας, δυαδικά ή άλλου είδους συστήματα με βάση την εργασία, προγράμματα σύστασης νέων επιχειρήσεων, επιχειρηματικής εκκόλαψης, ειλεοντισμού και αθλητικών δραστηριοτήτων μπορούν να διευκολύνουν τη μετάβαση από το σχολείο στην εργασία ή στην αυτοαπασχόληση.

1.6. Οι διαδικασίες αναγνώρισης των γνώσεων που αποκτώνται εκτός σχολείου πρέπει να βελτιωθούν, και οι εκπαιδευόμενοι, οι εκπαιδευτές και οι εργοδότες πρέπει να συμμετέχουν στον σχεδιασμό των διαδικασιών αναγνώρισης και να εμπνέονται από αυτές ⁽³⁾.

1.7. Ωστόσο, η επιχειρηματική εκπαίδευση χρειάζεται να εξεταστεί στο πλαίσιο της κοινωνίας εν γένει και όχι μόνο του επιχειρηματικού περιβάλλοντος. Οι επιχειρηματικές δεξιότητες θα πρέπει να ενταχθούν σε όλα τα επίπεδα εκπαίδευσης και κατάρτισης, αρχίζοντας με τον κατάλληλο τρόπο από τις μικρές ηλικίες, ούτως ώστε να καθίσταται δυνατή η συνεχής τους ανάπτυξη στο πλαίσιο του προγράμματος σπουδών.

⁽¹⁾ Σχετικός ορισμός παρατίθεται στο σημείο 5.3.

⁽²⁾ Σύσταση της 18ης Δεκεμβρίου 2006, 2006/962/ΕΚ (ΕΕ L 394 της 30.12.2006, σ. 10).

⁽³⁾ ΕΕ C 214 της 8.7.2014, σ. 31.

1.8. Η ΕΟΚΕ υποστηρίζει την πρόταση της Επιτροπής προς τα κράτη μέλη να αναπτύξουν ένα πλαίσιο αναφοράς ικανοτήτων σχετικά με την επιχειρηματικότητα, εντός του πλαισίου βασικών ικανοτήτων. Αυτό θα βοηθούσε να εξασφαλιστεί μια συντονισμένη προσέγγιση στα διάφορα επίπεδα εκπαίδευσης, καθώς και η συνεκτίμηση της μη τυπικής και της άτυπης μάθησης.

1.9. Η ΕΟΚΕ καλεί τα κράτη μέλη να εισαγάγουν ένα πρόγραμμα για καθηγητές, εκπαιδευτές και διευθυντές εκπαιδευτικών ιδρυμάτων εστιασμένο στην ανάπτυξη επιχειρηματικών δεξιοτήτων και συμπεριφορών. Τα εκπαιδευτικά ιδρύματα, συγχρόνως, θα πρέπει να προσφέρουν ένα μαθησιακό περιβάλλον κατάλληλο για την προαγωγή του επιχειρηματικού πνεύματος και ανοιχτό στην ευρύτερη κοινότητα.

1.10. Η ΕΟΚΕ θα ήθελε να τονίσει τη σπουδαιότητα της εταιρικής σχέσης μεταξύ διαφόρων φορέων —κρατικές διοικήσεις, σχολεία, εταιρείες, υπηρεσίες απασχόλησης και οικογένειες—, επισημαίνοντας ιδιαίτερα τον ρόλο των κοινωνικών εταίρων στην ανάπτυξη επαγγελματικών και εγκάρσιων ικανοτήτων που είναι προσανατολισμένες στην πραγματικότητα.

1.11. Η ΕΟΚΕ καλεί τα κράτη μέλη να χρησιμοποιήσουν όλα τα διαθέσιμα προγράμματα και εργαλεία για την υποστήριξη της επιχειρηματικότητας στην εκπαίδευση και την κατάρτιση, και για την υποστήριξη της δημιουργικότητας, της καινοτομίας και της κινητικότητας. Η ΕΟΚΕ προτρέπει την Επιτροπή να παράσχει στα κράτη μέλη στήριξη και κατάλληλη συνδρομή για την εφαρμογή του Erasmus+, διασφαλίζοντας την ορθή λειτουργία όλων των μέσων του.

2. Το ευρωπαϊκό πλαίσιο πολιτικής

2.1. Μια από τις προτεραιότητες των συμπερασμάτων του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου της 26—27 Ιουνίου 2014, όπως αναφέρεται στο παράρτημα Ι, «Στρατηγικό θεματολόγιο για την Ένωση σε εποχή αλλαγών»⁽⁴⁾, ήταν η ανάπτυξη των δεξιοτήτων, η απελευθέρωση του ταλέντου και η προώθηση αλλαγών στη ζωή όλων, προάγοντας τις κατάλληλες δεξιότητες για τη σύγχρονη οικονομία και τη διά βίου μάθηση.

2.2. Προκειμένου να συνεισφέρει στην αναθεώρηση της στρατηγικής «Ευρώπη 2020», η ιταλική προεδρία⁽⁵⁾ άρχισε πολιτική συζήτηση για τον μελλοντικό ρόλο της εκπαίδευσης και της κατάρτισης στα εθνικά και ενωσιακά θεματολόγια που αφορούν την ανάπτυξη. Η λετονική προεδρία επίσης συνεχίζει να προωθεί τις ψηφιακές ευκαιρίες και να ενισχύει την επιχειρηματική εκπαίδευση, ιδίως σε περιφερειακό επίπεδο⁽⁶⁾.

2.3. Το Συμβούλιο Παιδείας, Νεολαίας, Πολιτισμού και Αθλητισμού τόνισε στα συμπεράσματά του της 12ης Δεκεμβρίου 2014⁽⁷⁾ ότι τόσο η επιχειρηματικότητα όσο και η εκπαίδευση αποτελούν προτεραιότητες της στρατηγικής «Ευρώπη 2020» για έξυπνη, βιώσιμη και χωρίς αποκλεισμούς ανάπτυξη. Η ανάπτυξη του επιχειρηματικού πνεύματος μπορεί να αποφέρει σημαντικά οφέλη για τους πολίτες στην επαγγελματική και προσωπική τους ζωή.

3. Γενικές παρατηρήσεις

3.1. Η έμφαση στην επιχειρηματική εκπαίδευση αντιπροσωπεύει μια επιστροφή στην **Ατζέντα του Όσλο για την επιχειρηματική εκπαίδευση στην Ευρώπη**⁽⁸⁾, που ενισχύει την προώθηση του επιχειρηματικού πνεύματος στην κοινωνία, και στο **στρατηγικό πλαίσιο για την ευρωπαϊκή συνεργασία στον τομέα της εκπαίδευσης και της κατάρτισης (ΕΚ 2020)**⁽⁹⁾.

3.2. Η δημιουργικότητα και η καινοτομία είναι κρίσιμης σημασίας για την ανάπτυξη των επιχειρήσεων και για την ικανότητα της Ευρώπης να ανταγωνίζεται σε διεθνές επίπεδο. Η επένδυση στην εκπαίδευση και την κατάρτιση για την απόκτηση δεξιοτήτων είναι ουσιώδους σημασίας, αν επιθυμούμε να ενισχύσουμε την ανάπτυξη και την ανταγωνιστικότητα. Πρωταρχική πρόκληση είναι η προώθηση της απόκτησης εγκάρσιων βασικών ικανοτήτων από όλους τους πολίτες, όπως ψηφιακές ικανότητες, μεταγνωστικές ικανότητες, πνεύμα πρωτοβουλίας και επιχειρηματικότητας και πολιτιστική ευαισθητοποίηση⁽¹⁰⁾.

⁽⁴⁾ EUCO 79/14, σ. 15.

⁽⁵⁾ Πρόγραμμα της ιταλικής προεδρίας «Ευρώπη — Μια νέα αρχή», σ. 72.

⁽⁶⁾ Διάσκεψη της λετονικής προεδρίας, Ρίγα 11—12 Φεβρουαρίου 2015, «Επιχειρηματικότητα στις περιφέρειες για ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας της Ευρωπαϊκής Ένωσης».

⁽⁷⁾ Συμπεράσματα του Συμβουλίου της 12ης Δεκεμβρίου 2014 σχετικά με την επιχειρηματικότητα στην εκπαίδευση και κατάρτιση (EE C 17 της 20.1.2015, σ. 2).

⁽⁸⁾ Oslo Agenda for Entrepreneurship Education in Europe, 2006. http://ec.europa.eu/enterprise/policies/sme/promoting-entrepreneurship/education-training-entrepreneurship/policy-framework/2006-conference/index_en.htm

⁽⁹⁾ Συμπεράσματα του Συμβουλίου της 12ης Μαΐου 2009 σχετικά με ένα στρατηγικό πλαίσιο για την ευρωπαϊκή συνεργασία στον τομέα της εκπαίδευσης και της κατάρτισης («ΕΚ 2020») (EE C 119 της 28.5.2009, σ. 2).

⁽¹⁰⁾ Σύμφωνα με τον στρατηγικό στόχο 4 (ΕΚ 2020), στα συμπεράσματα του Συμβουλίου της 12ης Μαΐου 2009: Ενίσχυση της καινοτομίας και της δημιουργικότητας καθώς και του επιχειρηματικού πνεύματος, σε όλα τα επίπεδα εκπαίδευσης και κατάρτισης.

3.3. Το συνέδριο του Παρατηρητηρίου Αγοράς Εργασίας με θέμα «Στήριξη των νέων επιχειρήσεων για δημιουργία ανάπτυξης και απασχόλησης»⁽¹¹⁾ κατέδειξε με τη σειρά του ότι η επιχειρηματική εκπαίδευση πρέπει να εξεταστεί στο ευρύτερο πλαίσιο του κοινωνικού περιβάλλοντος. Ωστόσο, οι επιχειρηματικοί κύκλοι θα πρέπει να μεριμνήσουν για τη διευκόλυνση της σύστασης νέων επιχειρήσεων, με τον περιορισμό της γραφειοκρατίας και τη δημιουργία ευκαιριών απασχόλησης. Τα κίνητρα που παρέχονται είτε προπαρασκευαστικά είτε για την έναρξη και την ανάπτυξη μιας επιχείρησης μπορούν να συνδεθούν αποτελεσματικά με μια σειρά άλλων ενεργών πολιτικών για την αγορά εργασίας (ALMP) και πρέπει επίσης να μελετηθούν στο πλαίσιο ενός ευρύτερου πλαισίου στήριξης και ανάπτυξης των επιχειρήσεων.

3.4. Η αναθεώρηση της Small Business Act⁽¹²⁾ (νομοθετική πράξη για τις μικρές επιχειρήσεις) αποτελεί μια μοναδική ευκαιρία ενίσχυσης των δεσμών μεταξύ των μέτρων που εστιάζουν στις ΜΜΕ και της επιχειρηματικής εκπαίδευσης, με τη χρήση όλων των διαθέσιμων μέσων, όπως το COSME. Η προώθηση της αναβάθμισης των δεξιοτήτων στις ΜΜΕ και της καινοτομίας κάθε μορφής είναι μία από τις 10 κατευθυντήριες αρχές για τη δημιουργία ενός ισότιμου πεδίου ανταγωνισμού για τις ΜΜΕ στην ΕΕ.

4. Βασικές ικανότητες

4.1. Η συμπερίληψη στοιχείων επιχειρηματικότητας στην εκπαίδευση και στην κατάρτιση πρέπει να έχει ως στόχο να προσφέρει σε όλους τους εκπαιδευόμενους, ανεξαρτήτως φύλου, κοινωνικοοικονομικού υποβάθρου ή ειδικών αναγκών, τη δυνατότητα να αναπτύξουν τις αναγκαίες για το επιχειρείν δεξιότητες και ικανότητες.

4.2. Πέραν των βασικών δεξιοτήτων, όπως η γραφή, η ανάγνωση και η αριθμητική, για την επιχειρηματικότητα απαιτείται σταδιακή ανάπτυξη ενός φάσματος καίριων ικανοτήτων όπως ορίζεται στη σύσταση του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου του 2006, συμπεριλαμβανομένης της καλλιέργειας πνεύματος πρωτοβουλίας και επιχειρηματικότητας, καθώς και της ικανότητας υλοποίησης ιδεών. Πρόκειται για ικανότητες όπως η δημιουργικότητα, η καινοτομία και η ανάληψη κινδύνων, ο σχεδιασμός και η διαχείριση έργων με σκοπό την υλοποίηση συγκεκριμένων στόχων.

4.3. Η ικανότητα επικοινωνίας σε ξένες γλώσσες είναι ιδιαίτερα σημαντική προκειμένου να μπορούν οι ευρωπαίοι πολίτες να μετακινούνται, να εργάζονται και να σπουδάζουν ελεύθερα σε όλη την Ευρώπη, και οι νέοι τις θεωρούν όλο και πιο σημαντικές⁽¹³⁾.

4.4. Η ψηφιακή επιχειρηματικότητα στην Ενιαία Ψηφιακή Αγορά είναι κείριας σημασίας για τη δημιουργία νέων θέσεων εργασίας, για καινοτόμους ιδέες και για συνεργατικούς σχηματισμούς που επιταχύνουν τον ρυθμό της καινοτομίας. Η ΕΕ πρέπει να αναπτύξει ένα πλαίσιο πολιτικής που θα προωθή τις δεξιότητες ΤΠΕ και θα ενθαρρύνει τα κράτη μέλη να ανταλλάσσουν εμπειρίες σχετικά με τους τρόπους αύξησης του αριθμού και βελτίωσης της ποιότητας των αποφοίτων με δεξιότητες ΤΠΕ σύμφωνα με τις ανάγκες των εταιρειών.

4.5. Πρέπει να απελευθερώσουμε το τεράστιο δυναμικό των γυναικών και να διερευνήσουμε τη μοναδική τους προσέγγιση όσον αφορά την ηγεσία και τη διοίκηση επιχειρήσεων. Τα κράτη μέλη, σε στενή συνεργασία με τους ενδιαφερόμενους φορείς, πρέπει να εφαρμόσουν προγράμματα που θα εστιάζουν στην ανάπτυξη επιχειρηματικών δεξιοτήτων, καθώς και στη συμμετοχή επιχειρήσεων που διευθύνονται από γυναίκες στις παγκόσμιες αλυσίδες εφοδιασμού⁽¹⁴⁾.

5. Προώθηση του «επιχειρηματικού πνεύματος»

5.1. Οι επιχειρηματικές δεξιότητες είναι σημαντικές για τη ζωή γενικά, αλλά και προκειμένου να αποκτήσουν οι άνθρωποι μεγαλύτερο έλεγχο του μέλλοντός τους. Οι επιχειρηματικές δεξιότητες πρέπει να ενταχθούν σε όλα τα επίπεδα εκπαίδευσης και κατάρτισης, αρχίζοντας με τον κατάλληλο τρόπο από τις μικρές ηλικίες, ούτως ώστε να καθίσταται δυνατή η συνεχής τους ανάπτυξη στο πλαίσιο του προγράμματος σπουδών.

⁽¹¹⁾ 35η συνεδρίαση του Παρατηρητηρίου Αγοράς Εργασίας της ΕΟΚΕ, 13 Νοεμβρίου 2014.

⁽¹²⁾ COM(2008) 394.

⁽¹³⁾ Στρατηγικό πλαίσιο Επιτροπής: 1. Στόχος της Βαρκελώνης που συμφωνήθηκε το 2002 από τους αρχηγούς κρατών και κυβερνήσεων· και 2. Κράτος και κυβέρνηση. Η ανακοίνωση του 2008 «Πολυγλωσσία — Πλεονέκτημα και δέσμευση» περιγράφει τις δράσεις της Επιτροπής σε αυτό τον τομέα.

⁽¹⁴⁾ Research Report 2013, Entrepreneurs: What can we learn from them?, Part 2/3 — Inspiring female entrepreneurs (Ερευνητική έκθεση 2013, Επιχειρηματίες: Τι μπορούμε να μάθουμε από αυτούς; μέρος 2/3 — Πρότυπα γυναικών επιχειρηματιών), CIPD (Chartered Institute of Personnel and Development (Ένωση για το Εργατικό Δυναμικό και την Ανάπτυξη)).

5.2. Όλοι οι μαθητές των σχολείων πρέπει να έχουν την ευκαιρία να λάβουν μέρος σε προγράμματα απόκτησης εργασιακής εμπειρίας για να αναπτύξουν αυτές τις δεξιότητες, ενώ τα εργαλεία που αναπτύσσονται για την αξιολόγηση της προόδου και την απόδειξη της απόκτησης επιχειρηματικών δεξιοτήτων πρέπει να εστιάζουν στη βελτίωση της ποιότητας των μελλοντικών εργασιακών εμπειριών. Αξιοσημείωτο παράδειγμα αποτελεί ένα φινλανδικό πρόγραμμα εργασίας που παρέχει επιχειρηματική κατάρτιση σε διάφορα επίπεδα εκπαίδευσης, ονόματι «Yrittäjyyskasvatus»⁽¹⁵⁾.

5.3. Η επιχειρηματική εκπαίδευση ορίζεται ως «μια σειρά τυποποιημένων μαθημάτων με σκοπό την πληροφόρηση, άσκηση και εκπαίδευση όποιου ενδιαφέρεται να συμμετάσχει στην κοινωνικοοικονομική ανάπτυξη, μέσω ενός σχεδίου προώθησης της επιχειρηματικής συνείδησης, της δημιουργίας επιχειρήσεων ή της ανάπτυξης των μικρών επιχειρήσεων»⁽¹⁶⁾.

5.3.1. Η Ευρώπη σήμερα στηρίζει όλες τις ελπίδες της στην προώθηση και ανάπτυξη διττών συστημάτων και παρόμοιων μορφών μάθησης στον χώρο εργασίας. Τα κράτη μέλη που εφαρμόζουν τέτοια συστήματα έχουν θετικά αποτελέσματα μακροπρόθεσμα και τα επίπεδα ανεργίας των νέων τους είναι κάτω του μέσου όρου της ΕΕ.

5.3.2. Η πρακτική άσκηση είναι σημαντικό μέσο αντιμετώπισης της ανεργίας και της αναντιστοιχίας δεξιοτήτων, ενώ διασφαλίζει επίσης τη μετάβαση από την εκπαίδευση στην αγορά εργασίας. Χρειάζεται να υποστηριχθεί περισσότερο η ένταξη της πρακτικής άσκησης στα προγράμματα σπουδών⁽¹⁷⁾.

5.3.3. Η απόκτηση επαγγελματικής εμπειρίας, που έχει ως σκοπό την ενίσχυση της επιχειρηματικής συμπεριφοράς των υπαλλήλων, και η καθοδηγούμενη από τους εργαζόμενους/κοινωνική επιχειρηματικότητα μπορούν να αποτελέσουν επιτυχή παραδείγματα προγραμμάτων συμμετοχής των εργαζομένων με σκοπό την επίτευξη των οικονομικών και κοινωνικών στόχων των οργανισμών στους οποίους εργάζονται.

5.3.4. Ο εθελοντισμός μπορεί να αποτελέσει πολύτιμη εμπειρία για την ανάπτυξη δεξιοτήτων. Οι κυριότεροι φορείς άτυπης εκπαίδευσης είναι οι οργανώσεις της νεολαίας. Μέσα από τα εκπαιδευτικά τους προγράμματα συμβάλλουν στην ανάπτυξη μια σειράς από εγκάρσιες ικανότητες, όπως η ομαδική εργασία, οι διαπροσωπικές δεξιότητες, η αίσθηση της πρωτοβουλίας και η ανάλυση κινδύνων. Οι νέοι μπορούν να διδάσκονται από τα λάθη τους σε ένα ασφαλές περιβάλλον (σε αντίθεση με ό,τι συμβαίνει στον πραγματικό κόσμο των επιχειρήσεων).

5.4. Το 2012 η Ευρωπαϊκή Επιτροπή δημοσίευσε μια έκθεση με τίτλο *Entrepreneurship education at school in Europe* (Επιχειρηματική εκπαίδευση στο σχολείο στην Ευρώπη)⁽¹⁸⁾, που εστιάζει στις εθνικές στρατηγικές, στα προγράμματα σπουδών και στα μαθησιακά αποτελέσματα. Η επιχειρηματική εκπαίδευση αυτή τη στιγμή προωθείται στις περισσότερες ευρωπαϊκές χώρες και εφαρμόζονται αρκετές διαφορετικές προσεγγίσεις: 1. ειδικές στρατηγικές/σχέδια δράσης επικεντρωμένα αποκλειστικά στην επιχειρηματική εκπαίδευση· 2. ευρύτερες εκπαιδευτικές ή οικονομικές στρατηγικές που ενσωματώνουν στόχους της επιχειρηματικής εκπαίδευσης· 3. μεμονωμένες ή πολλαπλές πρωτοβουλίες που σχετίζονται με την επιχειρηματική εκπαίδευση.

5.5. Δεν είναι όλοι οι άνθρωποι γεννημένοι για να γίνουν επιχειρηματίες. Το επιχειρηματικό πνεύμα τους προσφέρει μόνο περισσότερες επιλογές προκειμένου να πετύχουν στον επαγγελματικό και στον προσωπικό τους βίο. Αλλά εκείνοι που έχουν επιχειρηματικό ταλέντο και το θάρρος να μετατρέψουν το επιχειρηματικό τους πνεύμα σε δράση θα πρέπει να ενθαρρύνονται.

5.5.1. Τα εκκολαπτήρια επιχειρήσεων είναι κέντρα για την προαγωγή της καινοτομίας και της επιχειρηματικής δραστηριότητας. Μπορούν να βρεθούν σε πολλά πανεπιστήμια και να παρέχουν ένα ασφαλές περιβάλλον όπου οι σπουδαστές μπορούν να λάβουν επαγγελματική καθοδήγηση για την υλοποίηση των επιχειρηματικών ιδεών τους και να αναλάβουν κινδύνους, χωρίς αρνητικές επιπτώσεις και χωρίς νοοτροπία αποτυχίας. Οι σπουδαστές σχολών διοίκησης επιχειρήσεων με εκκολαπτήρια μπορούν να ακολουθήσουν μια πιο άμεση διαδρομή για να συμμετάσχουν σε μια νεοσύστατη επιχείρηση ή για να δρομολογήσουν τη δική τους.

5.5.2. Οι επιχειρηματικές δεξιότητες μπορούν επίσης να αποκτηθούν μέσω προγραμμάτων ανάπτυξης δεξιοτήτων που διοργανώνονται εκτός των συστημάτων γενικής εκπαίδευσης. Αυτά τα προγράμματα μπορεί να περιλαμβάνουν δραστηριότητες συμβουλευτικής και καθοδήγησης από έμπειρους εκπαιδευτές, επιχειρηματίες και εμπειρογνώμονες του επιχειρηματικού τομέα. Εκτός του ότι προσφέρουν στους πιθανούς επιχειρηματίες πολύτιμη επιχειρηματική τεχνογνωσία, αυτά τα προγράμματα τους βοηθούν επίσης να αναπτύξουν ένα δίκτυο επαφών με υπάρχουσες επιχειρήσεις και επιχειρηματίες.

⁽¹⁵⁾ Φινλανδικό Υπουργείο Παιδείας (2009), Κατευθυντήριες γραμμές για την επιχειρηματική εκπαίδευση, Ελσίνκι.

Φινλανδικό Υπουργείο Απασχόλησης και Οικονομίας (2012), Επισκόπηση επιχειρηματικότητας 2012.

⁽¹⁶⁾ Βλέπε ορισμό από Unesco και από Unepoc.

⁽¹⁷⁾ ΕΕ C 214 της 8.7.2014, σ. 36.

⁽¹⁸⁾ Δίκτυο Ευρυδική, Απρίλιος 2012, *Entrepreneurship education at school in Europe* (Επιχειρηματική εκπαίδευση στο σχολείο στην Ευρώπη).

5.5.3. Η κατάρτιση για την απόκτηση επιχειρηματικών δεξιοτήτων που παρέχεται από εμπορικά και βιομηχανικά επιμελητήρια ανά την Ευρώπη περιλαμβάνει ποικίλες μορφές διδασκαλίας και πρακτικής που υποστηρίζουν τα άτομα στη διαδικασία προσδιορισμού και εκκίνησης επιχειρηματικών σχεδίων, στον προσδιορισμό και την οργάνωση των απαιτούμενων πόρων και στην ανάληψη των κινδύνων που σχετίζονται με το σχέδιο: Entrepreneurial Skills Pass — Διαβατήριο επιχειρηματικών δεξιοτήτων (Αυστρία) ⁽¹⁹⁾, Startup@Campus (Βέλγιο) ⁽²⁰⁾, Incuba' school — Εκκολαπτήριο της πανεπιστημιούπολης του Εμπορικού και Βιομηχανικού Επιμελητηρίου του Παρισιού (Γαλλία), Long night of Start-ups — Η μεγάλη εσπερίδα των νέων επιχειρήσεων (Γερμανία) ⁽²¹⁾, Ημερίδα των Νέων Επιχειρηματιών (Ισπανία) και Bright and Young — Έξυπνοι και Νέοι (Βέλγιο) ⁽²²⁾.

5.6. Οι ενδιαφερόμενοι φορείς και οι οργανώσεις της κοινωνίας πολιτών μπορούν να συμβάλουν αποτελεσματικά στην υλοποίηση των πρωτοβουλιών που αποσκοπούν στην προώθηση της επιχειρηματικότητας και στην ενίσχυση του επιχειρηματικού πνεύματος. Σχετικό παράδειγμα είναι το φινλανδικό Ίδρυμα Επιχειρηματικής Εκκίνησης Startup Sauna ⁽²³⁾, που ιδρύθηκε από Φινλανδούς επιχειρηματίες σε συνεργασία με αρκετούς δημόσιους φορείς.

6. Αναγνώριση και ενίσχυση της διαφάνειας των επιχειρηματικών δεξιοτήτων

6.1. Οι συνεχιζόμενες δυσχέρειες στην αναγνώριση και τη διαφάνεια των δεξιοτήτων και των επαγγελματικών προσόντων παρεμποδίζουν την ανάπτυξη του κατάλληλου συνδυασμού δεξιοτήτων και προσόντων, καθώς και την κινητικότητα που χρειάζεται για να επιτευχθεί καλύτερη αντιστοίχιση μεταξύ δεξιοτήτων και θέσεων εργασίας, ώστε να ενισχυθεί η ανταγωνιστικότητα και η ευημερία.

6.2. Αρκετά εργαλεία έχουν θεσπιστεί σε ευρωπαϊκό επίπεδο για τη διευκόλυνση της συνεργασίας με βάση τη διαφάνεια και την αναγνώριση δεξιοτήτων και επαγγελματικών προσόντων που αποκτώνται μέσω επαγγελματικής εκπαίδευσης και κατάρτισης (EEK) και ανώτατης εκπαίδευσης (ΑΕ) σε όλη την ΕΕ ⁽²⁴⁾.

6.3. Πέραν αυτών των εργαλείων, αρκετές πρωτοβουλίες αποσκοπούν στον περιορισμό της αναντιστοιχίας δεξιοτήτων, ειδικότερα η Ευρωπαϊκή ταξινόμηση Δεξιοτήτων, Ικανοτήτων και Επαγγελμάτων (ESCO) και το Πανόραμα Δεξιοτήτων. Για την ενίσχυση της κινητικότητας, έχουμε επίσης το πλαίσιο Europass, συμπεριλαμβανομένου του βιογραφικού σημειώματος Europass και του Ευρωπαϊκού Διαβατηρίου Δεξιοτήτων και την πρόσφατη αναθεώρηση της οδηγίας για την αναγνώριση των επαγγελματικών προσόντων ⁽²⁵⁾.

6.4. Η εξασφάλιση μεγαλύτερης συνοχής μεταξύ του ευρωπαϊκού πλαισίου επαγγελματικών προσόντων (EQF), των ευρωπαϊκών συστημάτων μεταφοράς ακαδημαϊκών μονάδων (ECTS και ECVET) και της πολύγλωσσης Ευρωπαϊκής ταξινόμησης Δεξιοτήτων, Ικανοτήτων και Επαγγελμάτων (ESCO) θα συμβάλει στην αναγνώριση των επαγγελματικών προσόντων, στην επικύρωση της μη τυπικής και άτυπης μάθησης και στην παροχή διά βίου καθοδήγησης. Αυτή η διαδικασία πρέπει να παραμείνει ολοκληρωμένη και θα ήταν σκόπιμο να συνοδεύεται από αξιολόγηση των διαφόρων εμπλεκόμενων μέσων για να διασφαλιστεί η αποτελεσματικότητά τους.

6.5. Στην ανακοίνωση σχετικά με τον Ανασχεδιασμό της Εκπαίδευσης ⁽²⁶⁾ περιγράφεται επίσης η ανάγκη αναγνώρισης, αξιολόγησης και επικύρωσης των δεξιοτήτων που αποκτούν τα άτομα εκτός σχολείου, παρέχοντας έτσι ένα προφίλ δεξιοτήτων για τους δυνητικούς εργοδότες. Η αναγνώριση των δεξιοτήτων που αναπτύσσονται εκτός αίθουσας διδασκαλίας είναι σημαντική, όταν εξετάζεται η πρόσληψη ενός ατόμου για συγκεκριμένη εργασία· ωστόσο, δεν θα πρέπει να εναπόκειται μόνο στους εργοδότες η ευθύνη αξιολόγησης και επικύρωσης αυτών των δεξιοτήτων.

6.6. Περαιτέρω πολιτικές και πλαίσια που υποστηρίζουν τη δυνατότητα μεταφοράς επαγγελματικών προσόντων σχετίζονται γενικά με την υπάρχουσα νομοθεσία της ΕΕ και αρκετά συνιστούν εθνικές πρωτοβουλίες για την αναγνώριση προηγούμενων γνώσεων (ALP) σε επίπεδο κρατών μελών. Μια συστηματική επανεξέταση και παρακολούθηση αυτών των εθνικών πρωτοβουλιών θα πρέπει να είναι προσανατολισμένη στον προσδιορισμό των ορθών πρακτικών και στην προώθηση της αμοιβαίας μάθησης και των κοινών αρχών ⁽²⁷⁾.

⁽¹⁹⁾ Entrepreneurial Skills Pass (Αυστρία).

⁽²⁰⁾ Startup@Campus (Βέλγιο).

⁽²¹⁾ Long night of Start-ups (Γερμανία).

⁽²²⁾ Bright and Young (Βέλγιο).

⁽²³⁾ Teknologiateollisuus (2012), Usui Startup-säätiö vauhdittamaan suomalaisia kasvuyrityksiä (Ελσίνκι).

⁽²⁴⁾ Κεντρικό εργαλείο αποτελεί το ευρωπαϊκό πλαίσιο επαγγελματικών προσόντων (EQF), το οποίο συνδέεται με όλα τα είδη και τα επίπεδα προσόντων. Τα εργαλεία EEK περιλαμβάνουν το ευρωπαϊκό σύστημα ακαδημαϊκών μονάδων για την επαγγελματική εκπαίδευση και κατάρτιση (ECVET) και το ευρωπαϊκό πλαίσιο αναφοράς για τη διασφάλιση της ποιότητας στην επαγγελματική εκπαίδευση και κατάρτιση (EQAVET). Τα εργαλεία ΑΕ περιλαμβάνουν τα ευρωπαϊκά πρότυπα και κατευθυντήριες γραμμές για τη διασφάλιση της ποιότητας στον ευρωπαϊκό χώρο τριτοβάθμιας εκπαίδευσης (ESG) και το ευρωπαϊκό σύστημα μεταφοράς και συσώρευσης ακαδημαϊκών μονάδων (ECTS).

⁽²⁵⁾ Οδηγία 2013/55/ΕΕ.

⁽²⁶⁾ COM(2012) 669 final.

⁽²⁷⁾ Με βάση την επικείμενη έκδοση του Eurofound (2015) με τίτλο *Youth Entrepreneurship in Europe* («Επιχειρηματικότητα των νέων στην Ευρώπη»), EF 1507.

6.7. Η ΕΟΚΕ υποστηρίζει την πρόταση της Επιτροπής να αναπτυχθεί ένα πλαίσιο αναφοράς ικανοτήτων σχετικά με την επιχειρηματικότητα εντός του πλαισίου βασικών ικανοτήτων, αναλύοντας τις ικανότητες στα συστατικά τους μέρη, με βάση τους δείκτες και τα επίπεδα μαθησιακών αποτελεσμάτων του EQF. Αυτό θα εξασφαλίσει μια συντονισμένη προσέγγιση μεταξύ αφενός των διαφόρων επιπέδων εκπαίδευσης και αφετέρου της διαδικασίας συνεκτίμησης της μη τυπικής και άτυπης μάθησης.

6.8. Η ΕΟΚΕ επιδοκιμάζει τις ακόλουθες δύο συνεργατικές πρωτοβουλίες της Επιτροπής και του ΟΟΣΑ:

1. την **Επιχειρηματικότητα 360** ⁽²⁸⁾, που σκοπό έχει να ενισχύσει την επιχειρηματικότητα στα σχολεία και στα ιδρύματα τεχνικής και επαγγελματικής κατάρτισης και διαθέτει δωρεάν ένα μέσο αυτοαξιολόγησης που θα βοηθήσει τα ιδρύματα και τους μεμονωμένους διδάσκοντες να αναπτύξουν τις στρατηγικές και τις πρακτικές τους για την προώθηση της επιχειρηματικότητας και
2. το **HEInnovate**, ένα διαδικτυακό εργαλείο που βοηθά τα ιδρύματα ανώτατης εκπαίδευσης να προαγάγουν ένα περισσότερο επιχειρηματικό και καινοτόμο πνεύμα σε διεθνές πλαίσιο ⁽²⁹⁾.

7. Ο ρόλος των καθηγητών, των εκπαιδευτών και των διευθυντών εκπαιδευτικών ιδρυμάτων

7.1. Οι καθηγητές και οι εκπαιδευτές κατέχουν νευραλγική θέση όσον αφορά τη διευκόλυνση της μάθησης και τον πολλαπλασιασμό των ιδεών. Η εισαγωγή νέων διαδικασιών εκπαίδευσης και τεχνολογιών διδασκαλίας στις τάξεις δεν είναι απλή υπόθεση και χρειάζεται καταρτισμένους εκπαιδευτικούς, οι οποίοι θα ηγηθούν της διαδικασίας αλλαγής ⁽³⁰⁾. Πρέπει να προωθούν εναλλακτικές και άτυπες προσεγγίσεις της μάθησης και να εφαρμόζουν μια εξατομικευμένη προσέγγιση.

7.1.1. Η ποιότητα των διδασκόντων και των καθοδηγητών είναι ουσιώδης για τη διασφάλιση της επιτυχίας και της αποτελεσματικότητας των προγραμμάτων επιχειρηματικής κατάρτισης. Σε αυτό το πλαίσιο, οι υποψήφιοι επιχειρηματίες που βρίσκονται στα αρχικά στάδια της επιχειρηματικής τους ζωής εκτιμούν ιδιαίτερα την εμπειρία και την τεχνογνωσία των έμπειρων διδασκόντων ή των παλαιότερων επιχειρηματιών, που μπορούν να μοιραστούν τις δικές τους εμπειρίες ⁽³¹⁾.

7.1.2. Ένα παράδειγμα αποτελεσματικότητας των προγραμμάτων επιχειρηματικής κατάρτισης είναι το πρόγραμμα που διοργανώνεται από το ιρλανδικό Εθνικό Ίδρυμα για τη Διδασκαλία της Επιχειρηματικότητας ⁽³²⁾, το οποίο παρέχει εντατική επιμόρφωση στους διδάσκοντες με σκοπό να εφοδιάσει τους καθηγητές δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης και τους απασχολούμενους στον τομέα της νεολαίας με τις απαραίτητες δεξιότητες και τους πόρους ώστε να προσφέρουν με επιτυχία επιχειρηματική κατάρτιση στους νέους. Οι συμμετέχοντες που ολοκληρώνουν επιτυχώς το πρόγραμμα αυτό λαμβάνουν δίπλωμα πιστοποίησης εκπαιδευτή επιχειρηματικής κατάρτισης.

7.1.3. Ένα άλλο παράδειγμα είναι το ολλανδικό Πρόγραμμα Δράσης για την Επιχειρηματικότητα και την Εκπαίδευση ⁽³³⁾, που αποσκοπεί στην ενίσχυση του επιχειρηματικού πνεύματος και της ανάλογης συμπεριφοράς στους μαθητές, εδραιώνοντας τις επιχειρηματικές δεξιότητες και γνώσεις στο ολλανδικό εκπαιδευτικό σύστημα. Το πρόγραμμα αποτελείται από διάφορα μέρη που έχουν ως στόχο να προσφέρουν μια ευρεία ποικιλία δραστηριοτήτων για την ανάπτυξη των επιχειρηματικών δεξιοτήτων των μαθητών σε όλα τα στάδια της εκπαιδευτικής τους σταδιοδρομίας, καθώς και να παράσχουν μαθήματα κατάρτισης που διευκολύνουν την επιχειρηματική εκπαίδευση των διδασκόντων.

7.2. Οι καθηγητές, οι εκπαιδευτές και οι διευθυντές εκπαιδευτικών ιδρυμάτων πρέπει να επιδιώκουν να αναπτύξουν τη δική τους δημιουργικότητα και ικανότητα καινοτομίας, ενώ τα εκπαιδευτικά ιδρύματα θα πρέπει να προσφέρουν ένα μαθησιακό περιβάλλον που προάγει το επιχειρηματικό πνεύμα και είναι ανοιχτό στην ευρύτερη κοινότητα.

7.3. Τον Ιούνιο του 2013 η Επιτροπή δημοσίευσε έναν οδηγό για εκπαιδευτές ⁽³⁴⁾, που παραθέτει κατάλογο βασικών αρχών για τους διδάσκοντες την επιχειρηματικότητα, σχετικά με την αξιολόγηση των ποσοτικών μαθησιακών αποτελεσμάτων, τη διεπιστημονική μάθηση, την προπαρασκευαστική και τη συνεχή κατάρτιση των διδασκόντων, την καθοδήγηση, την καινοτομία στην επιχειρηματική παιδαγωγική, και παρουσιάζει βασικά μηνύματα από πρακτικά παραδείγματα.

⁽²⁸⁾ Σχέδιο «Επιχειρηματικότητα 360» του ΟΟΣΑ.

⁽²⁹⁾ HEInnovate.

⁽³⁰⁾ ΕΕ C 214 της 8.7.2014, σ. 31.

⁽³¹⁾ Με βάση την επικείμενη έκδοση του Eurofound (2015) με τίτλο *Youth Entrepreneurship in Europe* («Επιχειρηματικότητα των νέων στην Ευρώπη»), ΕF 1507.

⁽³²⁾ Πρόγραμμα NFTE.

⁽³³⁾ Προγράμματα: *Voortgangsrapportage Programma onderwijs en ondernemerschap* και *Landbouw en Innovatie, Brief Onderwijs en Ondernemerschap*.

⁽³⁴⁾ Ο οδηγός που συντάχθηκε από το ICF GHK για την Επιτροπή, ΓΔ Επιχειρήσεων και Βιομηχανίας, έχει τίτλο *Entrepreneurship education — A guide for Educators* («Επιχειρηματική εκπαίδευση — Οδηγός για εκπαιδευτές»).

7.3.1. Τα ιδρύματα που παρέχουν επιχειρηματική κατάρτιση στους διδάσκοντες θα πρέπει να αναπτύξουν σαφή εκπαιδευτική φιλοσοφία, να εφοδιάσουν κατάλληλα τους διδάσκοντες με την ικανότητα να διδάσκουν επίσης για την αγορά εργασίας. Η υποστηρικτική της επιχειρηματικότητας εκπαίδευση πρέπει να ενταχθεί ως οριζόντια προσέγγιση και διεπιστημονικό μάθημα στο πρόγραμμα σπουδών.

7.3.2. Τα προγράμματα επιχειρηματικής κατάρτισης διδασκόντων πρέπει να ενθαρρύνουν τους καταρτιζόμενους να αναπτύξουν τις δικές τους επιχειρηματικές γνώσεις, δεξιότητες και συμπεριφορές.

7.3.3. Πρέπει να υποστηριχθεί η ανάπτυξη ελεύθερων και ανοιχτών ψηφιακών και διαδικτυακών εργαλείων που διδάσκουν επιχειρηματικές δεξιότητες, και να αναζητηθούν μορφές συνεργασίας με την κοινότητα ανοιχτού λογισμικού για την προώθηση ελεύθερων επιχειρηματικών εργαλείων καθώς και για την κατάρτιση στα εργαλεία αυτά.

7.3.4. Η κινητικότητα των εκπαιδευτών στην Ευρώπη είναι σημαντική, ιδιαίτερα στην ανώτατη εκπαίδευση, μέσω του προγράμματος διά βίου μάθησης της ΕΕ και/ή άλλων μέσων ειδικά σχεδιασμένων για τον σκοπό αυτό. Η Ευρώπη χρειάζεται μεγαλύτερη κινητικότητα και ανταλλαγή εμπειριών, όχι μόνο μεταξύ πανεπιστημίων, αλλά και μεταξύ της ακαδημαϊκής κοινότητας —όπου αυτό ενδείκνυται— και του επιχειρηματικού κόσμου. Χρειάζεται να καταρτιστούν προγράμματα που θα επιτρέπουν στους εκπαιδευτές να περνούν χρόνο σε άλλα ιδρύματα και/ή στον ιδιωτικό τομέα, δίνοντάς τους τη δυνατότητα να συμμετέχουν, να μαθαίνουν και να αναπτύσσονται ουσιαστικά.

8. Η αρχή της εταιρικής σχέσης

8.1. Συνιστάται η διενέργεια διαβουλεύσεων με τις επιχειρήσεις για τη διαμόρφωση εκπαιδευτικών δραστηριοτήτων με αντικείμενο την επιχειρηματικότητα. Αυτό είναι αναγκαίο προκειμένου να εξασφαλιστεί ο εφοδιασμός των αποφοίτων με τις δεξιότητες που χρειάζονται για να επιτύχουν. Οι επιχειρήσεις θα πρέπει να καλούνται να συμμετέχουν περισσότερο στην κατάρτιση διευθυντών και εργαζομένων στους τομείς της επιχειρηματικότητας, της συνεργασίας και της συμμετοχής στη διοίκηση των οργανισμών τους. Οι επιχειρήσεις θα πρέπει επίσης να παρέχουν στους εργαζομένους τους τις απαραίτητες δεξιότητες και νέες γνώσεις, καθώς και να τους εκπαιδεύουν στη λήψη αποφάσεων, υπό συνθήκες απασχόλησης οι οποίες να τους παρέχουν δυνατότητα πρόσβασης στα συγκεκριμένα εκπαιδευτικά προγράμματα. Επιπροσθέτως, θα πρέπει να συνεργάζονται με την εκπαιδευτική κοινότητα, ούτως ώστε οι νέοι να μαθαίνουν για την αγορά εργασίας και να βρίσκουν μια θέση σε αυτήν.

8.2. Η σύνδεση μεταξύ συνδικαλιστικών οργανώσεων και νέων στον τομέα της κατάρτισης είναι ιδιαίτερα σημαντική. Οι συνδικαλιστικές οργανώσεις μπορούν να συμμετέχουν στην κατάρτιση των νέων σε εργασιακά περιβάλλοντα εκτός σχολείων ή εκπαιδευτικών κέντρων. Οι πλέον έμπειροι και επαγγελματίες εργαζόμενοι μπορούν να ασχοληθούν με τους νέους εργαζόμενους, τους ασκούμενους και τους εθελοντές ως επόπτες και δάσκαλοι ή να αναλάβουν ρόλο διδάσκοντα σε ειδικούς χώρους μαθητείας. Αυτές οι διασυνδέσεις με επιχειρήσεις είναι σημαντικές για τη μετάδοση στους νέους γνώσεων που αφορούν την αγορά εργασίας και τις εργασιακές σχέσεις. Η συνεργασία με τις συνδικαλιστικές οργανώσεις των διδασκόντων παίζει καίριο ρόλο για τον σχεδιασμό μιας αποτελεσματικής πολιτικής εκπαίδευσης και κατάρτισης, αλλά η διεπαφή με τις επιχειρήσεις είναι ζωτικής σημασίας.

8.3. Πάνω από όλα, στο πλαίσιο της κοινωνικής εταιρικής σχέσης, οι εργοδότες και οι οργανώσεις εργαζομένων οφείλουν να συμμετέχουν στον σχεδιασμό εθνικών στρατηγικών διά βίου μάθησης και σχεδίων δράσης για την εφαρμογή των Εγγυήσεων για τη Νεολαία. Η ΕΟΚΕ υποστηρίζει το πλαίσιο δράσης για την απασχόληση των νέων⁽³⁵⁾, που καταρτίστηκε από τους ευρωπαϊούς κοινωνικούς εταίρους.

8.4. Είναι καίριας σημασίας η εξασφάλιση της συμμετοχής των οργανώσεων της κοινωνίας των πολιτών (ΟΚΠ). Αυτό θα επέτρεπε στις διάφορες ΟΚΠ (που εστιάζουν στις γυναίκες, στους νέους, στις οικογένειες, στα άτομα με αναπηρία, στους μετανάστες, στις μειονότητες και σε άλλες ομάδες) να επικεντρωθούν αποτελεσματικότερα στις ανάγκες και τις προτεραιότητες ειδικών ομάδων πολιτών στο εκπαιδευτικό σύστημα και στην αγορά εργασίας.

8.5. Η οικογένεια εξακολουθεί να παίζει σημαντικό ρόλο, όπως ήδη αναφέρθηκε στη γνωμοδότηση της ΕΟΚΕ⁽³⁶⁾.

⁽³⁵⁾ Πλαίσιο δράσης για την ανεργία των νέων.

⁽³⁶⁾ ΕΕ C 68 της 6.3.2012, σ. 1.

9. Αποτελεσματική χρήση υφιστάμενων και νέων προγραμμάτων

9.1. Το Erasmus+ ⁽³⁷⁾, ένα νέο πρόγραμμα της Επιτροπής για την εκπαίδευση, την κατάρτιση, τη νεολαία και τον αθλητισμό 2014-2020, αποσκοπεί στην ενίσχυση των δεξιοτήτων και της απασχολησιμότητας, καθώς και στον εκσυγχρονισμό της εκπαίδευσης, της κατάρτισης και της εργασίας των νέων. Το επταετές πρόγραμμα θα έχει προϋπολογισμό 14,7 δισεκατ. ευρώ, ποσό που αντιπροσωπεύει αύξηση 40 % σε σχέση με τα τρέχοντα επίπεδα δαπανών, αντανakλώντας τη δέσμευση της ΕΕ να επενδύσει σε αυτούς τους τομείς. Το Erasmus+ θα προσφέρει ευκαιρίες σε πάνω από τέσσερα εκατομμύρια Ευρωπαίους να σπουδάσουν, να αποκτήσουν εργασιακή εμπειρία και να συμμετάσχουν σε προγράμματα εθελοντισμού στο εξωτερικό. Αποτελεί σημαντικό βήμα προόδου, με σημαντικές δυνατότητες όσον αφορά τη στήριξη της επιχειρηματικής εκπαίδευσης, ενθαρρύνοντας, για παράδειγμα, την ενσωμάτωση της συνεργασίας εκπαίδευσης-επιχειρήσεων τόσο στη Συμμαχία Γνώσης στην Ανώτατη Εκπαίδευση όσο και στις Τομεακές Συμμαχίες Δεξιοτήτων για την ΕΕΚ.

9.2. Υπάρχουν άλλα προγράμματα και μέσα που υποστηρίζουν την επιχειρηματική εκπαίδευση στην ΕΕ: **Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο (ΕΚΤ)** ⁽³⁸⁾, **ESCO — Ευρωπαϊκή Ταξινόμηση Δεξιοτήτων, Ικανοτήτων και Επαγγελμάτων** ⁽³⁹⁾, **COSME** ⁽⁴⁰⁾, **«Ορίζοντας 2020»** ⁽⁴¹⁾, **Πρωτοβουλία για την απασχόληση των νέων** ⁽⁴²⁾ και **Δημιουργική Ευρώπη** ⁽⁴³⁾.

Βρυξέλλες, 27 Μαΐου 2015.

Ο Πρόεδρος
της Ευρωπαϊκής Οικονομικής και Κοινωνικής Επιτροπής
Henri MALOSSE

⁽³⁷⁾ Erasmus+ (EE L 347 της 20.12.2013, σ. 50).

⁽³⁸⁾ ESF.

⁽³⁹⁾ ESCO.

⁽⁴⁰⁾ http://ec.europa.eu/cip/cosme/index_en.htm

⁽⁴¹⁾ http://ec.europa.eu/research/horizon2020/index_en.cfm?pg=home&video=none

⁽⁴²⁾ COM(2013) 144 final.

⁽⁴³⁾ Δημιουργική Ευρώπη.